

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

II. De In quos habeant iurisdictionen, & de quibus cogniscant DD.
Inquisitores.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

Examen II. De Tribunali S. Inquisitionis. 573

14. Inquisitorum peritiam, & etatem expendo. Magis eos
imisperitos quam Theologos esse debere assero: nec necessa-
rio habere quadraginta annorum etatem affirmo.
15. Expirat ne Inquisitorum iurisdictio morte concedentis,
v.g. Papa vel supremi Inquisitoris? Non expirat, etsi fuerit
concessa cum clausula, ad beneplacitum.

CAPVT II.

In quo habeant DD. Inquisitores iurisdictionem, &
de quibus cognoscant.

16. **H**abent ne Inquisitores iurisdictionem in Episcopum? §. 1.
Titularem tantum, vel erectum & non confirma- Subditis
tum non possunt capere, (nisi fortè esset de fuga suspectus, Inquisi-
vel aliquid in detrimentum fidei moliretur;) possunt tamen torum
dicta testium contra illum accipere, vt sic negotium instru- iurisdic-
ctum ad Pontificem immittant. tioni.
17. Habent ne iurisdictionem in generales Ordinum Regu-
larum? Generales hi non funguntur Episcoporum priuile-
gio. Attamen Inquisitores non debent contra illos procede-
re, sed supremum Inquisitorum admonere Senatum.
18. Possunt ne contra Nuncium Sedis Apostolica procedere,
aut eiusdem Sedis Apostolica Officiales? Non possunt.
19. Subditus ne Inquisitoribus non baptizatus? Sicut non
est Ecclesie subditus, ita nec Inquisitoribus pro Ecclesia de-
certantibus.
20. Dubitatur, an baptizatus sit. Præsumendus quidem
baptizatus; si educatus & natus inter Christocolas; non si in-
ter infideles. Quid si ab infidelibus captus esset ante discretionis
annos? Non posset vti hæreticus puniri; quia sufficienter non
fuit instructus.
21. De queisnam causis possunt cognoscere Inquisitores? Non §. 2.
solum de causa hæresis, sed etiam de omnibus connexis, & Causa
incidentibus. Idem non solum corripunt hæreticas proposi- Inquisi-
tiones, sed etiam alias notæ inferioris; v.g. hæresim sapien- toribus
tes, malè sonantes piarum aurium offensiuas, temerarias, addicta.
scandalosas, stultas.
22. In quonam sensu ab Inquisitoribus accipienda verba
dubia? In sensu Catholico, nisi qualitas personæ de hæresi
suspectæ obstare videatur.

2. Subiecti

23. *Subiecti ne Inquisitoribus disputantes de Fide? Pollunt eos punire in casibus à iure in casibus à iure prohibitis.*

24. *An assistentes conuenticulis, vel concionibus hereticorum ab Inquisitoribus puniantur? Si id fiat in partibus hereticorum per duas vices, non parit grauem hæresis suspicionem. Si autem fiat in Catholicorum Prouinciis, etiam semel tantum, fieret quis vehementer de hæresi suspectus, & deberet abiurare, nisi aut ignorantia, aut qualitas personæ contrarium testarentur.*

25. *Qui sortilegijs usus est subiacet ne Inquisitorum animaduersioni? Ita quidem, si usus est aliquo Sacramento ut oleo sacro, Chrismate: si miscuit Sacramentalia, aut verba sacra, vt Euangelium, orationem Dominicam; Agnus Dei vestes Sacerdotales: à fortiori si reliquiæ Sanctorum; quia sunt hæc sortilegia hæreticalia, siue vt ait *Del-Rius*, hæresim sapientia. Imò ex Bulla Sixti V. cognoscunt de sortilegijs etiam hæresim non sapientibus.*

26. *Quid de eo, qui ope Demonis præterita, vel præsentia indicit, v. gr. furta? Ab Inquisitoribus punitur; quia omne cum diabolo commercium hæresim sapit.*

27. *Quinam suspecti de Hæresi ab Inquisitoribus corripuntur? Qui in communione sumunt plures aut maiores hostias. Qui non communicant in Paschate. Qui non abstinent à carnibus diebus Veneris. Qui asserunt confessos Regularibus teneri eadem peccata confiteri Parocho. Qui deturpant, vel lacerant schedulas affixas, quibus aliqui excommunicati declarantur. Qui ipsosmet inquisitores factis aut verbis; leditur enim S. Officium.*

28. *Quosnam alios puniunt delinquentes? Eos, qui consilium aliquod etiam iustum dederint reo ab Inquisitoribus incarcerato, ipsis inscijs. Egyptianas, quæ bonam, vel malam fortunam diuinant. Reconciliatos, dum sunt in carceribus, vel propter habitum pœnitentiæ vnus alteri conuita dixerit. Ad ipsos spectat reuelationes muliercularum examinare; & inuigilare, ne non Beatificatorum imagines cum sanctitatis signis publicè exponantur, iuxta Urbani VIII. constitutionem.*

CAPVT III.

De modo procedendi, tortura, sententia.

19. **Q**uoniam modo assolent procedere DD. Inquisitores circa delictorum probationem? Reus quidem est in territorio alieno, quid tunc? Possunt non solum verbaliter, sed & realiter citare, & capere reum, & mandare, vt ad se libri, & alia necessaria ad causam sine licentia dominorum loci, etiam Ecclesiasticorum transmittantur.
20. **V**t reus possit capi, qualia debeant indicia precedere? Ea quidem, quæ sint ad torturam sufficientia. Vnde non semper vnum testem etiam idoneum sufficere affirmarim.
21. **P**ossunt ne DD. Inquisitores ex suspitione leui formare Inquisitionem, & reum interrogare, etsi diffamatio non precedat? Possunt, quando est homo vilis, improbus, & abiectus; secus si honestus, nobilis, & Religiosus. De quam leui suspitione fit sermo? Voco leuem suspitionem comparatiuè ad vehementem; scio enim in se debere esse notabilem iudicis arbitrio.
22. **D**enunciatio facta est per chartam sine nomine, in qua etiam testes nominantur: potest ne reus ex vi huius denunciationis examinari? Minimè; quia est suspecta. Sed tamen præcipuam rationem praxim esse existimo.
23. **P**ost sententiam absolutoriam in crimine hæresis noua superueniunt indicia. Coniunguntur cum prioribus, & potest reus de nouo examinari.
24. **I**mposita fuit pœna arbitraria: quidnam faciendam, quando post superuenie plena probatio? Si nondum arbitraria illa pœna impleta est, puniri debet reus pœna ordinaria; si autem est impleta, detrahitur de secunda, nisi hæc esset capitalis, nempe indiuisibilis.
25. **P**ossunt ne in causis fidei de plano sine strepitu, & figura iudicij procedere? Possunt, seruatis tamen iis, quæ per se necessaria sunt ad sententiæ æquitatem.
26. **A**n tenentur, dum reum interrogant, manifestare ei indicia, & semiplenam probationem, ex qua ius habent legitimè interrogandi? Minimè tenentur. Profectò ad id tenentur in aliis, exceptis criminibus, v. gr. læsæ Majestatis, &c.
27. **N**egat reus: possunt ne Inquisitores impunitatem promittere, si verum fateatur? Non possunt; quia implere non semper

§. I.
Modus
precedendi
S. Inquisitionis.